

19. 10. 2020

Atrium na Žižkově
Čajkovského 12, Praha 3 - Žižkov
19.30h

prolínání

Pavel Zemek Novák

Světlo svíce / verze I

Jevgenij Iršai

Don't leave the room, make no mistake

Soňa Vetchá

Odrazy vodních zrcadel

Ondřej Štochl

Epilog

Jevgenij Iršai

Bahagobu

Tomáš Pálka

Landscape :: AlpenQuelle

účinkuje **Konvergence**

Janina Aljachnovič :: altová flétna (j.h.)

Tereza Horáková :: housle

Ondřej Štochl :: viola

Sebastian Tóth :: violoncello

Jan Tuláček :: kytara

Egli Prifti :: klavír

Jiří Lukeš :: akordeon

koordinátor dramaturgie :: **Jiří Lukeš**

Pavel Zemek Novák studoval na brněnské konzervatoři hru na hoboj a skladbu. Ve studiu kompozice pokračoval na JAMU u Miloslava Ištvana, v Londýně u George Benjamin a v Paříži u Gérarda Griseyho. Nyní působí jako profesor skladby na konzervatoři Brno. Ve své tvorbě osobitě pojímá monofonní metody uplatňující různě strukturovaný jednohlas. S Pavlem Novákem Zemkem už je označení *ten, který píše jednohlas* pevně spojeno. „Neustále se snažím o nalezení co nejdokonalejší formy, v níž se unisono může projevit. Při utváření jednohlasé skladby sice respektuji tradiční zákony kontrastu, ale unisono určité rozdíly protikladů sjednotí. Při vytváření melodie (které nutně vytváří konsonance i disonance), se nechávám vést především sluchem. Rovněž posluchač si sám vybírá ze složité linie určité body, které mu pomáhají v orientaci. Ač hudba vychází z jedné melodické linie, často si posluchač nemusí onu jednohlasost uvědomit: zdvojení v oktávách, změny rejstříků a častá klikatost, v případě kompozice pro více nástrojů také instrumentační strategie dokáže vytvořit informačně velice hustý výsledek.“

Světlo svíce pro kytaru I představuje první z celkem tří verzí kompozice, v druhé a třetí verzi doprovázené klavírem. Právě kytara tu překvapivým způsobem evokuje mihotavé světlo svíce, ačkoli se nejedná o programní skladbu. Skladatel ji také v bookletu jeho CD s názvem „Hovory o jednohlasu“ ilustruje jen několika verši.

Jevgenij Iršai pochází z hudebnické rodiny. Kompozici studoval ve třídě profesora V. Uspenského a hru na klavír ve třídě profesora P. Serebriakova. Jako klavírista koncertoval v Evropě i v USA. Do roku 1991 působil jako pedagog na Speciální hudební škole na Leningradské / Petrohradské konzervatoři. V letech 1991-93 byl korepeticem Státní opery v Banské Bystrici a působil na Konzervatoři Jana Levoslava Belly jako profesor kompozice a klavíru. Od roku 1996 vyučuje na Katedře hudby na Fakultě humanitních věd UMB v Banské Bystrici a od roku 2001 působí také na katedře kompozice a dirigování VŠMU v Bratislavě. Od roku 1979 je členem Svazu skladatelů Ruska, od roku 1993 je členem Spolku slovenských skladatelů při SHÚ v Bratislavě a od roku 2001 je čestným členem Svazu skladatelů Ukrajiny.

V roce 1997 poprvé organizoval mezinárodní festival současného umění Hudební salony v Banské Bystrici, který dodnes existuje jako bienále. Od roku 1999 se aktivně věnuje výtvarnému umění. Používá různé techniky a styly. Zúčastnil se 14 výstav, mezi kterými jsou i 4 mezinárodní. V posledních letech stále více komponuje na objednávky předních Slovenských a zahraničních sólistů, jako např.: Milan Paľa, Aleksander Gabryš, Zuzana Paulechová, Peter Katina (akordeon, SR), Trio Helix, francouzský soubor Aleph, Slovenská filharmonie, orchestr Kapelle Sankt-Petersburg, Czech Virtuosi, Nodelman quartet (NSR) apod... Je držitelem ocenění: Jana Levoslava Belly za dílo *Hard-šábes* (2000) a Dezider Zadora (UA) za dílo *Sonata del grata* (2008). Je laureátem mnoha mezinárodních skladatelských soutěží.

Don't leave the room, make no mistake je skladba, která vznikla pro trio Helix na popud hudebníka, violisty a skladatele Ondřeje Štochla. Název pochází ze známé básně laureáta Nobelovy ceny za literaturu Josifa Brodského. Tato báseň byla napsána roku 1970 v ruštině a následně byla několikrát přeložena do anglického jazyka. V současné době poznamenané Covidem-19, se stala neuvěřitelně populární, až ikonickou. „Doufám, že se mi alespoň částečně podařilo hudbou vyjádřit hloubku mystické atmosféry básně.“

Skladba **Bahagobu** pro akordeon dostala název podle prvních tónů (B-A-H-G-B), které původně tvořily začátek skladby. Časem, v průběhu kompozičního procesu, jsem musel úvodní část skladby změnit. Vyžadoval si to materiál, s kterým jsem pracoval. Jelikož se mi název velmi líbil, ponechal jsem ho. Zní záhadně a mysticky, což se přímo odráží i v hudbě samotné (...alespoň v to doufám).

Soňa Vetchá vystudovala klavír na brněnské konzervatoři u Dagmar Pančochové a skladbu u Pavla Zemka-Nováka. Dále pokračovala v bakalářském a magisterském studiu v oboru skladba na HAMU v Praze ve třídě Ivana Kurze. Nyní studuje ve 2. ročníku doktorského studia u Slavomíra Hořinky a Zdeňka Otčenáška. Ve své dizertaci se zabývá vlivem sluchových iluzí na kompoziční proces. S vlastnostmi psychoakustických jevů a jejich dopadem na posluchačovo proměnlivé vnímání, pracuje v posledních letech ve většině svých kompozic. V současné době je členkou skladatelského spolku Konvergence, mezinárodního švédského sdružení FMT, Umělecké Besedy a Společnosti českých skladatelů.

Odrazy vodních zrcadel :: Tato skladba se pokouší reflektovat průběžné změny stavu vodní hladiny, a to buď ve zcela klidové poloze, kdy hladina funguje jako zrcadlo, ve stavu mírného zčeření, např. když vhodíme do vody kámen, anebo také v momentech, při kterých se její povrch začíná chovat jako rozbourěný živel neustále se proměňující před našima očima...

Ondřej Štochl studoval na konzervatoři v Praze hru na violu a skladbu. Ve studiích pokračoval na hudební fakultě AMU, obor skladba ve třídě Marka Kopelenta. Během studia se účastnil různých skladatelských kurzů. Jeho lektory byli např. Zygmunt Krauze, Paul Méfano, Vinko Globokar, Osvaldas Balakauskas nebo Guy Reibel. Zároveň získával četné zkušenosti na poli interpretace soudobé hudby. Věnuje se především tvorbě komorních a orchestrálních skladeb, někdy s vokální či elektronickou složkou. V posledních letech se profiluje zejména rozsáhlejšími prostorovými kompozicemi.

Epilog :: Při práci na této skladbě se mi neustále a vtíravě připomínal jeden konkrétní zvuk. Vždy, když jsem začal pracovat, mi zněl v hlavě a nutil mě začít zrovna u něj. Připomínal mi pohled na čisté sklo, na zrcadlo, ve kterém se nic neodráží. Těžko říci, kde se vzal. Později mi tato skladba začala připomínat známou situaci: v paměti vám zůstane nějaký úlolek, jehož původ už dávno neznáte. Může to být slovo stejně jako barva, zvuk

nebo třeba čichový vjem, to je jedno. Ale provází vás na každém kroku. Jako by teprve on uzavíral, jako epilog onu událost, prožitek nebo sen, kde jste se s ním bůhvídkdy setkali. Vyhledává tak nové souvislosti, aby se stal jejich součástí. Ztratí důležitost, rozplyne se.

Tomáš Pálka studoval kompozici na brněnské konzervatoři u Pavla Zemka-Nováka a na HAMU v Praze ve třídě Marka Kopelenta a Milana Slavického. Je spoluzakladatelem, členem a předsedou skladatelského spolku Konvergence. V současné době se věnuje kompoziční tvorbě jako hudebník na volné noze v Ruhpoldingu, kde zároveň působí jako terapeut.

Landscape :: AlpenQuelle

Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje... Cílem života, jeho jediným cílem, je být svobodný.

Neustále jsme konfrontováni skutečností, událostmi teď a tady. Člověk má současně tendenci plynutí událostí ovlivňovat, plánovat a řídit, a to i retrospektivně. Toto plánování, nebo možná lépe projektování, významně ovlivňuje další směřování nebo vychylování ze zaběhnutého systému. Mnozí se snaží překračovat vlastní oblast tzv. komfortní zóny, v touze poznat či poznávat skutečnost a pravou podstatu věcí stále hlouběji. Mnohé se vyjasňuje, člověk se dostává krok za krokem dál. Ve chvíli, kdy se dotkne dalšího stupně, poznává, že je jen zase pouze o krůček dál v nikdy nekončící spirále...

Mistři zenové meditace říkají, že nic ve skutečnosti neexistuje. Není žádný subjekt, který pozoruje ani žádný objekt, který by mohl být pozorován. Je jen běh událostí a konání. Nic není skutečně uchopitelné, byť jen na okamžik, neboť vše je v neustálém pohybu. Skladba Landscape: AlpenQuelle zrcadlí tento životní pocit a dosavadní zkušenost.

Konvergence děkuje svým podporovatelům:

MINISTERSTVO
KULTURY

